

- NYHETER
- REPORTASJE
- KOMMENTAR
- DEBATT
- ARKIV
- FRI TANKE - PDF
- ENGLISH

SISTE DEBATT:**15.4.2010**Rune Vik-Hansen
[Bevissthet](#)**14.4.2010**Ole P Lien
[Et katolsk sidesprang eller titusen](#)**29.3.2010**Robin Tande
[Mitt spørsmål om mitt menneskesyn](#)**24.3.2010**Kjartan Selnes:
[Rom for livssyn med filosofiske og logiske svakheter](#)**23.3.2010**Robin Tande
[Er mitt menneskesyn vulgært?](#)**12.3.2010**Ole Peder Kjelstadli
[Å dø med verdighet](#)**12.3.2010**Morten Horn:
[Etske utfordringer ved sykdommen ALS](#)**12.3.2010**Morten Horn:
[Uverdige død?](#)

Fritanke.no er en uavhengig nettavis for livssyn og livssynspolitikk, eid og finansiert av Human-Etisk Forbund.

Fritanke.no redigeres etter redaktørplakaten.

Redaksjonelt stoff i Fritanke.no står ikke nødvendigvis for Human-Etisk Forbunds regning.

Kontakt

Telefon: 23156020
Fax: 23156021

Besøksadresse

Humanismens Hus
St. Olavs gt. 27
Oslo

Postadresse

Pb 6744, St. Olavs plass
0130 Oslo

Ansvarlig redaktør

Kirsti Bergh
bergh { @ } human.no

"Under God" ikke grunnlovsstridig i USA

Hver morgen må de fleste amerikanske skolebarn bekjenne sin troskap til "one nation, under God". – Dette er i strid med grunnloven, mener humanister. Det er ikke retten enig i.

Tekst: Even Gran
Publisert: 23.3.2010

Den amerikanske grunnloven slår utvetydig fast at det skal være en "wall of separation" mellom stat og religion, og at staten ikke kan vedta lover "respecting an establishment of religion" (Establishment Clause of the First Amendment).

Likevel må skolebarn i den offentlige skolen i de fleste av USAs delstater hver morgen avlegge en troskapsed til sitt hjemland, der det blant annet heter at man sverger troskap til "one nation, under God".

Dette har ateist- og humanistbevegelsen i USA kjempet mot i lang tid. De hevder at dette er et offentlig pålagt uttrykk for religiøs tilhørighet, og dermed i strid med grunnloven.

Nå har denne kampen gått på et nederlag. Lagmannsretten i vestkyststatene ([Court of appeals, ninth circuit](#)) har nylig avvist at den amerikanske troskapseden, med "under God" og det hele, er i strid med grunnloven.

Retten mener at når man ser hele troskapseden under ett, går det klart fram at hensikten er å inspirere til patriotisme, ikke å oppmuntre til noen spesiell form for religionsutøvelse. Derfor er det ikke grunnlovsstridig at alle elevene må framsi eden, mener retten. To dommere stemte for, én imot.

Anker trolig til høyesterett

Rettskjennelsen er siste nytt i en rettsprosess som har pågått i snart ti år. I 2000 klaget Michael Newdow datterens skole inn for retten, fordi hun ble tvunget til å framsi troskapseden.

I første omgang vant Newdow gjennom, og fikk i 2002 medhold i den samme lagmannsretten som nå har avvist klagen hans, på at "under God" i troskapseden er i strid med grunnloven. Saken ble anket inn for høyesterett av Bush-regjeringen. Der ble imidlertid saken avvist i 2004 av formelle årsaker (Newdow hadde ikke full foreldrett til datteren).

I 2005 ble saken fremmet på nytt. Det laveste rettsnivået (district court) ga Newdow medhold nok en gang. Dette ble så anket til lagmannsretten, og det er resultatet av denne anken som nå har kommet: Newdow fikk ikke medhold.

Det er ventet at Michael Newdow vil anke kjennelsen til høyesterett.

Lagt til i 1954

American Humanist Association (AHA) er skuffet over kjennelsen, og påpeker at ordene "under God" ble innført i troskapseden først i 1954. Opprinnelig var eden religionsnøytral.

Uttrykket "One nation, under God" brukes flittig av amerikanske kristne for å gi inntrykk av at USA er et kristent land.

Mottoet "In God we trust" som står på alle sedler og mynter i USA, har også blitt hevdet å være i strid med grunnloven. Høyesterett har avvist dette. Mottoet ble offisielt innført i 1956, to år etter at man la til "under God" i troskapseden.

USAs troskapsed (Pledge of Allegiance)

I pledge allegiance to the flag of

Søk i Fri Tanke

Søk

Avansert søk

Human-Etisk Forbund

BLOGG:

Den Tvilomme Humanist

- Nok en festlig BNP-f..
- Amnestys skammelige ..
- Kosteligheter
- Nyheter fra nøttepos..

RSS-feed fra Fritanke.no

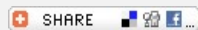
Journalist
Even Gran
gran {@} human.no

– Da "under God" ble lagt til i 1954, midt i McCarthy-tida, gjorde USA seg dessverre delelig, og ikke udelelig (indivisible) slik det står i troskapseden. Dagens formulering stenger ute millioner av sekulære amerikanere, sier David Niose, president i American Humanist Association

Pressetalsperson for samme organisasjon, Roy Speckhardt, er skuffet over kjennelsen i lagmannsretten.

– Selv et så uspesifikt og angivelig altomfattende ordvalg som "under God" gir et feilaktig inntrykk av at USA er et monoteistisk land. Det ekskluderer nær 30 millioner amerikanere som ikke bekjenner seg til noen religion, eller som tror på flere enn en gud, sier han i [en pressemelding](#).

Han slår fast at American Humanist Association vil støtte Newdow i en eventuell anke til høyesterett.

**the United States of America,
and to the republic for which it
stands, one nation under God,
indivisible, with liberty and
justice for all.**

Teksten framsies hver morgen av skolebarn i den offentlige skolen i de fleste av USAs delstater. Mange har en eller annen form for formell fritaksrett, mens enkelte delstater krever at alle deltar. [Les mer her](#).